

OBJEKTAS: Ūkinis statinys

ADRESAS: statinys prie pastato Sedos g.2 Ylakiuose, Skuodo raj. savivaldybė

STATINIO VERTINIMO PAVELDOSAUGOS POŽIŪRIU MEDŽIAGA

RENGĖJAI:

Margarita Ramanauskienė ,
NKV apsaugos specialistė, atestato Nr.0538

KLAIPĖDA 2020 m.

**Ūkinio statinio prie pastato Sedos g. 2, Ylakiuose, Skuodo raj. sav.
VERTINIMAS PAVELDOSAUGOS POŽIŪRIU**

2020 m. balandžio 15 d.
Klaipėda

Objekto pavadinimas: ūkinis statinys
(neregistruotas).

Adresas: adresas nesuteiktas, ūkinis statinys stovi
prie pastato Sedos g. 2, Ylakiuose, Skuodo raj.
sav.

Savininkas: pastatas neturi savininko.

**Objekto ir aplinkos istorinė, urbanistinė
charakteristika**

Ūkinis statinys stovi Ylakių miestelyje, prie
Sedos g. 2 pastato, į rytus nuo sklypo Sedos g. 2
ribos. Šiuo metu tai neregistruotas, neturintis
savininko avarinės būklės statinys, stovintis Ylakių
miestelio istorinės dalies (u.k. 17083) teritorijoje.

Šio pastato istorija, kaip ir greta stovinčio
Sedos g. 2 pastato, betarpiškai susijusi su Ylakių
katalikų bažnyčios istorija (statytos 1891-1895 metais). 1889 metais Kauno gubernijos architektas
Ustinas Golinevičius parengė mūrinės dvibokštės bažnyčios projektą, greičiausiai neužilgo buvo
pastatyti ir kiti pastatai, priklausę parapijai – klebonija (dab. Židikų g. 3), bendruomenės namai
(dab. Sedos g. 2) ir kiti pastatai bei ūkiniai statiniai.

Vienas jų – ūkinis statinys, katalikų
bažnyčios inventoriuje įvardintas
kaip „avidė“, pavaizduotas jau 1911
metų Ylakių miestelio tikrosios
būklės plane. Ūkinis statinys stovėjo
katalikų parapijos sklype, prie
dabartinio raudonų plytų mūro
Sedos g. 2 pastato. Tikėtina, kad tai
ir yra baigiantis sugriūti dabartinis
ūkinis statinys.

**1911 m. Ylakių miestelio tikrosios
būklės planas. Miškinis A., Lietuvos
urbanistikos paveldas ir jo vertybės.
III tomas. Vakarų Lietuvos miestai ir
miesteliai. I knyga.**

гайская кухня, — турок вверху крыши выведенных.
На вершю построена сажка с 2^{ми} окнами и двупред-
заска. —

Амбаръ из славянской древесины, на каменистой фундамен-
ти, длиной 4, шириной 3 сажени, крыша состоящая
всего 3 двора, из них два на железных придо-
рах заска. —

Ротный дворъ из славянской древесины на каменистой
фундаменту, при нем приставлена возовъ, складъ для
сено и два конюшни, все это под одною сажкою
крышею, в ней три комнаты, длиной 6, шириной 5 сажени,
двора 9 из них площадь 5 на железных придо-
рах заска. —

Баня из славянской древесины, на каменистой фундамен-
ти, длиной 4, шириной 3 сажени, двора
на железных придо-рах заска, — 30 жло-
вотков. —

Овчаръ из славянской древесины, длиной 14, шириной
сажени, крыша состоящая, двора на железных при-
до-рах 3, в одной сажени и в ней пещка из кирпича, при-
строена сажь фаз складъ сено под одною кр-
шею из сажени. — сарай. —

Доска для пристройки из славянской древесины, на камени-
стой фундаменте, длиной 14, шириной 5 сажени, кры-
ша состоящая, в ней комнаты 12, двора 12, на
железных придо-рах окон 12, печей 6, дворовъ три до-
ра вершю крыши выведенные фаз. Доска эта с
сеном сарай, пока в ней фазуток: закресий
древянных пресей дворовъ и прачка. —

Доска для пристройки второй построена в 18^м
из славянской древесины, на каменистой
фундаменте, крыша состоящая, длиной 14, шириной
сажени, в ней комнаты 9, двора 12, все на железных

Bažnyčios inventoriuje yra bažnyčios statybos aprašas, aprašyti ir kiti bažnyčiai priklausę statiniai – svirnas, tvartas, pirtis, avidė, pirmas tarnų namas, antras tarnų namas ir kiti pastatai. Gali būti, kad dabartinis Sedos g. 2 pastatas yra antras tarnų namas, aprašytas inventoriuje, kuris vėliau buvo pritaikytas parapijos namams. Prie šio pastato, per kokius 3 - 4 metrus į rytus, ant šlaito stovėjo avidė, statyta iš eglinių rąstų, 14 sieksnių ilgio (25,6 m), dengta šiaudų stogu. Pastatas buvo iš 3-jų dalių, vienoje dalyje buvo džiovykla, kurioje stovėjo mūrinė krosnis. prie avidės dar buvo pristatytas sandėlis, kuriame buvo laikoma duona (inventorinio aprašo duomenys).

IKONOGR Nr.18

Ylakių miestelio vaizdas. 1956 m.

Ylakių miestelio fotonuotraukos. Skuodo rajono kultūros centro Ylakių skyriaus medžiaga.

Kaip matyti iš ikonografinės medžiagos, 1956 metais ūkinis statinys stovėjo, matomai buvo naudojamas Sedos g. 2 namo gyventojų.

Grąžinus Ylakių Viešpaties Apsireiškimo Švč. M. Marijos bažnyčiai priklausiusius pastatus, ūkinis statinys buvo paliktas likimo valiai, jau ir taip apgriuvęs, nenaudojamas visai sukežo, pradžioje sugriuvo šiaurinė statinio dalis, likusi, pietinė, yra avarinės būklės.

Objekto architektūrinė ir fizinės būklės charakteristika.

Ūkinis statinys, kuriame tikriausiai buvo katalikų bažnyčiai priklausiusi avidė, statytas XX a. pradžioje. Statytas visai greta dab. Sedos g. 2 mūrinio raudonų plytų pastato, ant gana stataus šlaito. Tarp pastatų kokie 3-4 metrai, iš vakarų pusės tai yra vieno aukšto statinys, iš rytų – dviejų aukštų. Išlikusi vakarų sienos dalis – medinis karkasas, iš lauko apkaltas vertikaliai lentomis, su mediniais paprastų lentų vartais. Pietų, galinio fasado siena statyta iš molio, maišyto su akmenėliais. Frontonas vertikaliai apkaltas lentomis. Medinės perdangos sijos deformuotos, lentų paklotas išlūžęs. Šiaurinė statinio dalis sugriuvusi. Rytų pusės siena, tiksliau likusi sienos dalis, yra

avarinės būklės. Dalis pirmo aukšto sienos (rytų fasadas) taip pat statyta iš molio su akmenėliais, matomai moliui ištrupėjus lopyta plytomis. Pastogė arba antras aukštas (rytų fasade) – medinis karkasas, vertikaliai apkaltas paprastomis lentomis. Vartai, langų rėmai išlūžę, langų stiklai išdaužyti. Išlikusi sienos dalis, kaip jau minėta, yra avarinės būklės. Pastato stogas dvišlaitis, buvo dengtas šiaudais, greičiausiai po karo uždengtas asbocementiniais lakštais (šiferiu). Dalis stogo medinių konstrukcijų deformuotos, sijos ir gegnės vos laikosi ant griūvančių sienų. Ūkinis statinys yra avarinės būklės, kelia grėsmę žmonių saugumui.

Išvados ir rekomendacijos:

Ūkinis statinys statytas XX a. pradžioje, buvo katalikų bažnyčios nuosavybė, greičiausiai tai buvusi avidė. Statinys yra avarinės būklės, neregistruotas, neturi savininko ar valdytojo, stovi valstybinėje žemėje.

Ūkinis statinys stovi Ylakių miestelio istorinės dalies (u.k. 17083) teritorijoje. Teritorijos ribų plane pažymėtas kaip kultūros paveldo vietovės urbanistinės struktūros statinys. Atsižvelgiant į tai, kad tokiu atveju saugotinas tūris ir vieta, avarinės būklės statinys, kuris kelia grėsmę žmonių saugumui, turi būti demontuotas ir atstatytas naujomis medžiagomis, išlaikant pastato tūrį ir vietą. Tačiau realiai statinys neatitinka gaisrinės saugos reikalavimų, stovi pernelyg arti prie Sedos g. 2 pastato, remiantis gaisrinės saugos reikalavimais gaisro plitimas į gretimus pastatus turi būti ribojamas, užtikrinant saugius atstumus tarp pastatų lauko sienų (10 metrų).

Šioje teritorijoje pastatas Sedos g. 2, Ylakių miestelio istorinės dalies apibrėžtų teritorijos ribų plane pažymėtas kaip teritorijoje esantis vertingų savybių turintis objektas. Ūkinis statinys užstoja žymiai vertingesnį pastatą iš rytų pusės, demontavus griūvantį statinį atsivertų Sedos g. 2 pastato rytų fasadas, turintis plytų dekorą elementų.

Siūloma ūkinį statinį vertinti kaip teritorijoje esantį kitą objektą.

Priedama:

1. Pastato situacijos planas - 2 lapai.
2. Fotofiksacija, 8 lapai, 14 nuotraukų
3. Kartografinė medžiaga (priedai iš Ylakių miestelio istorinės dalies vertingųjų savybių aprašo), 4 lapai
4. Ikonografinė medžiaga (priedai iš Ylakių miestelio istorinės dalies vertingųjų savybių aprašo) 2 lapai.
5. Skuodo rajono kultūros centro Ylakių skyriaus duomenys (inventorius), 4 lapai
6. Ylakių miestelio istorinės dalies (u.k. 17083) apibrėžtų teritorijos ribų planai ir pastato Sedos g. 2 bendras vaizdas (teritorijoje esantis vertingų savybių požymių turintis objektas) – 3 lapai.

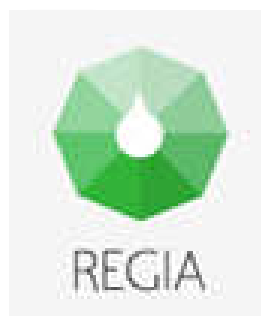
Vertinimą atliko

Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos
specialistė, atestatas 2020-02-18, **Nr. 0538**
(kvalifikacijos atestato data ir Nr.)

(parašas)

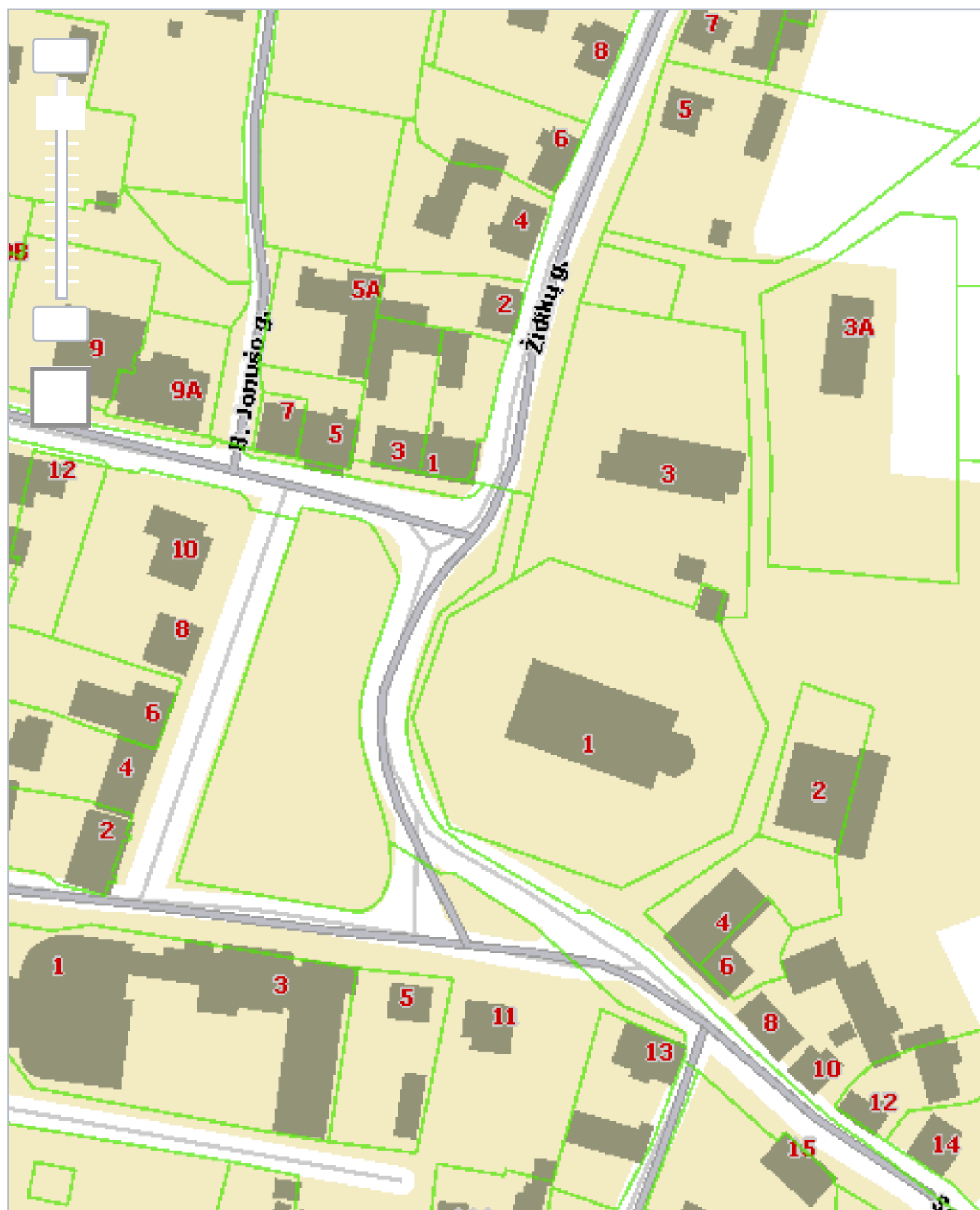
Margarita Ramanauskienė
(vardas, pavardė)

Pagalba

Prisijungti

Nr. 1

Pavadinimas

Ūkinio statinio prie Sedos g. 2 pastato sugriuvusi šiaurinė dalis

Fotografavo

Inga Jablonskė

Data

2020-03-06

Nr.	2	Pavadinimas	Ūkinio statinio bendras vaizdas iš ŠR pusės. Pirmame plane – sugriuvusi pastato šiaurinė dalis	
Fotografavo		Inga Jablonskė	Data	2020-03-06

Nr. **3** Pavadinimas **Ūkinio statinio griuvėsiai. Už jų matyti Sedos g. 2 pastato fragmentas**
 Fotografavo Inga Jablonskė Data 2020-03-06

Nr. **4** Pavadinimas **Rytų fasado fragmentas – avarinės būklės statinio pietinė dalis**
 Fotografavo Inga Jablonskė Data 2020-03-06

Nr. 5

Pavadinimas

Rytų fasado pietinės dalies fragmentas

Fotografavo

Inga Jablonskė

Data

2020-03-06

Nr. 6

Pavadinimas

Ūkinio statinio rytų fasado fragmentas – pietinė dalis

Fotografavo

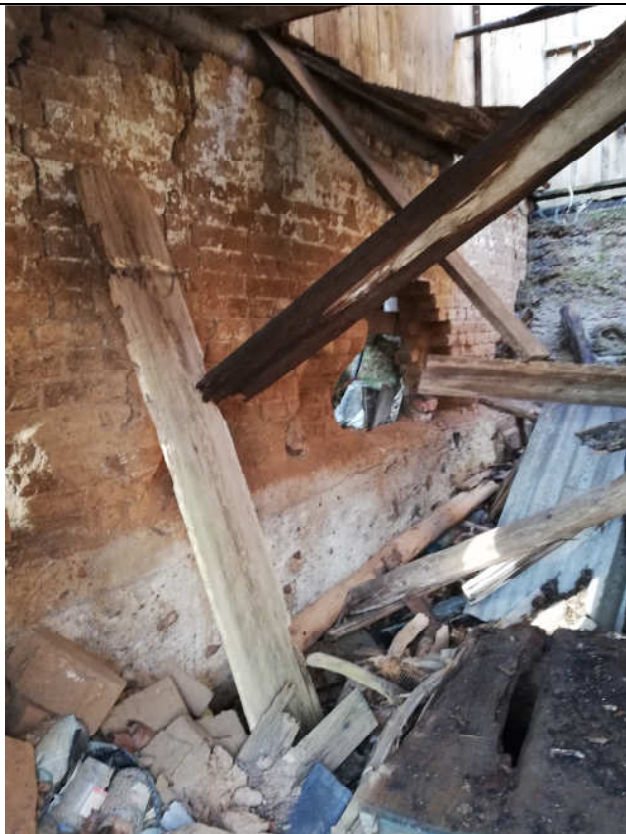
Inga Jablonskė

Data

2020-03-06

Nr. **7** Pavadinimas **Avarinės būklės ūkinio statinio vidaus patalpos fragmentas**
 Fotografavo Inga Jablonskė Data 2020-03-06

Nr. **8,9** Pavadinimas **Avarinės būklės ūkinio statinio vidaus patalpų fragmentai**
 Fotografavo Inga Jablonskė Data 2020-03-06

Nr. 10

Pavadinimas

Ūkinio statinio galinės sienos vaizdas iš vidaus (pietų siena)

Fotografavo

Inga Jablonskė

Data

2020-03-06

Nr. **11** Pavadinimas **Ūkinio statinio pietų fasadas**

Fotografavo Inga Jablonskė

Data 2020-03-06

Nr. **12** Pavadinimas **Vakarų fasado fragmentas**

Fotografavo Inga Jablonskė

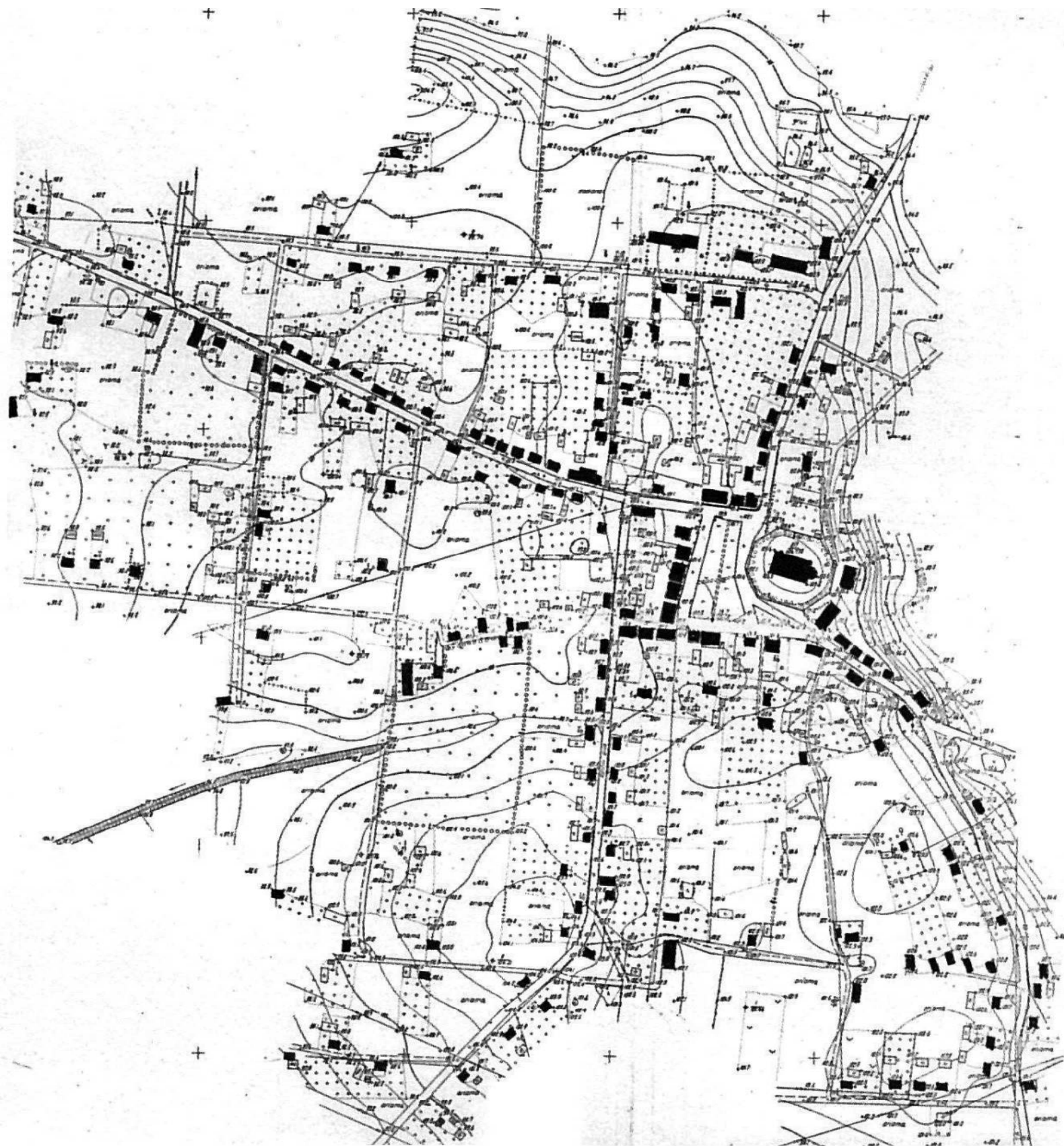
Data 2020-03-06

Nr. **13** Pavadinimas **Ūkinio statinio vakarų fasado fragmentas – šiaurinė dalis**
 Fotografavo Inga Jablonskė Data 2020-03-06

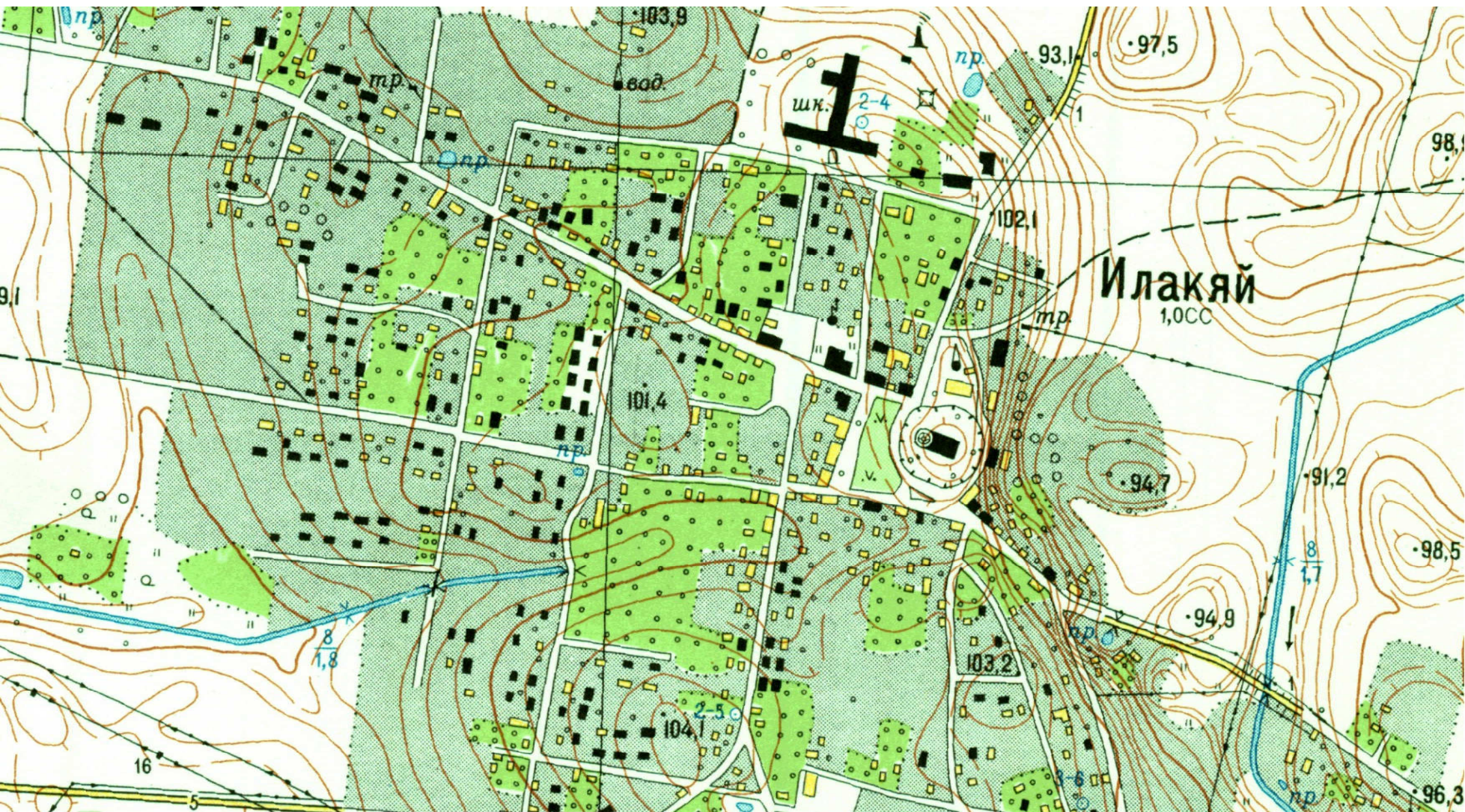
Nr. **14** Pavadinimas **Sugriuvusi ūkinio statinio šiaurinė dalis (vaizdas iš vakarų). Kairėje – pastatas Sedos g. 2**
 Fotografavo Inga Jablonskė Data 2020-03-06

IKONOGR Nr.10

Ylakių miestelio 1970 m. planas

MIŠKINIS, A. Lietuvos urbanistikos paveldas ir jo vertybės. III tomas. Vakarų Lietuvos miestai ir miesteliai. I knyga. Vilnius, 2004, p. 128.

IKONOGR Nr.11

Ylakių miestelio planas. 1983 m.

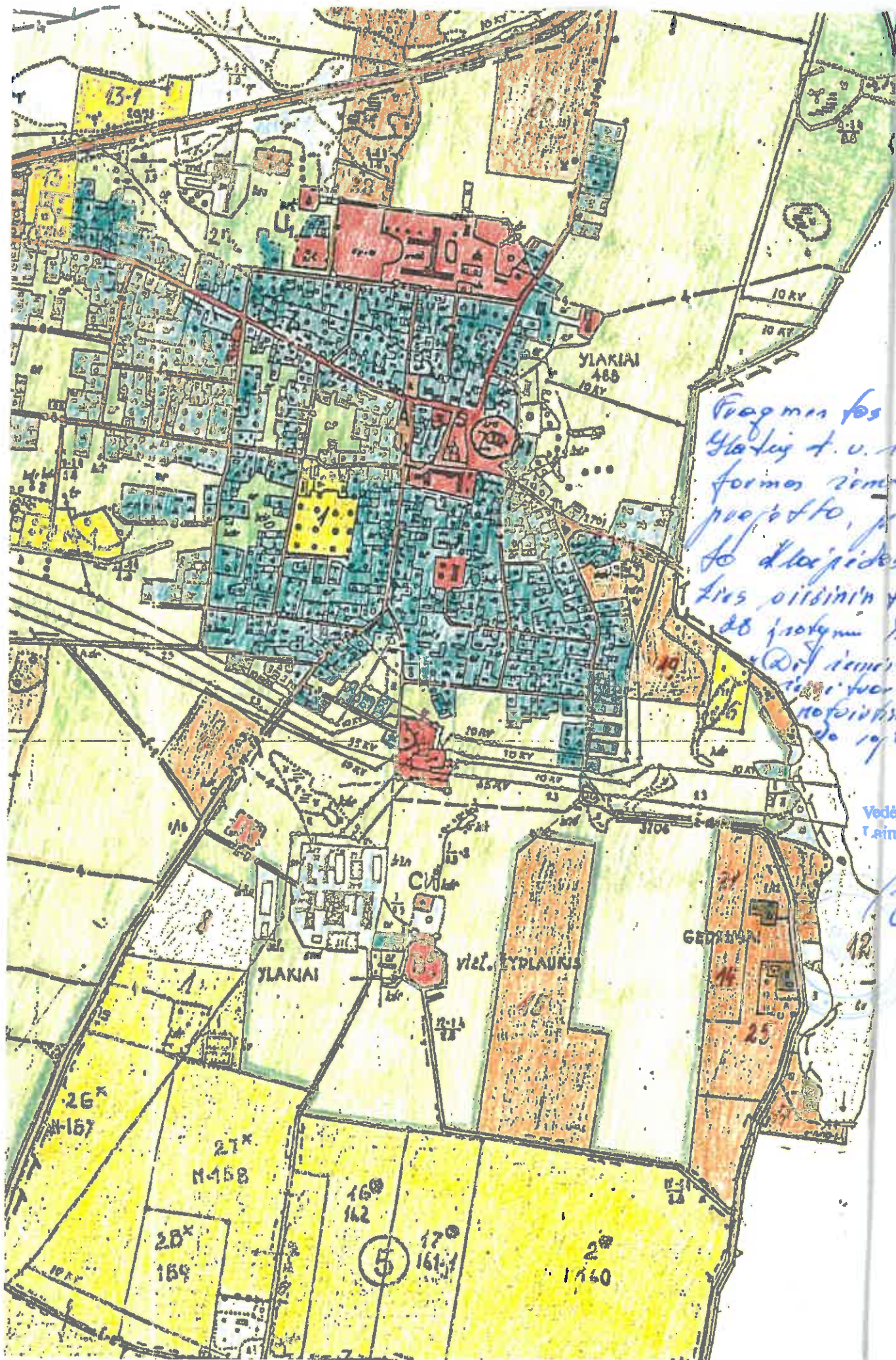
Ylakių miestelio 1983 m. planas. [interaktyvus]; [Peržiūrėta 2014 10 10] Prieiga per Internetą: <https://www.geoportal.lt/map/>

IKONOGR Nr.18

Ylakių miestelio vaizdas. 1956 m.

Ylakių miestelio fotonuotraukos. Skuodo rajono kultūros centro
Ylakių skyriaus medžiaga.

Fragmentas iš
Ylakiai t. v. žemės re-
formos žemėlapis
projektas, patvirtin-
tas Lietuvos Respubli-
kos Prezidento 1999 m.
28 gruodžio Nr. 2744
Dėl žemės reformos
projektų patvirtinimo
1999 m.

Vedėjas
T. Rimutis Liočys

[Signature]

2020-03-04

35 4.19 pastatas, KPD pultas (u.k. 14083) vertingųjų sąvyčių;

komponentinis užstatymas sudarytas iš Ylakių Viešpaties Apreiškimo Švč. M. Marijai bažnyčios ir jai priklausančių pastatų teritorijos centrinėje ir ŠR dalyse (-; -; TRP 9; IKONOGN Nr. 18, 36; FF Nr. 1.1, 1.3, 1.4, 4.16, 4.18, 4.19; 2014 m.)

užstatymo bruožai - perimetriniam užstatymui būdingas gyvenamųjų pastatų išdėstymas ilguoju fasadu palei gatvės liniją, paliekant praėjimus - pravažlavimus tarp jų. Vyrauja kompaktiško tūrio, 1 - 2 a. su pastogėmis, ertikiais, mezoniniais ir dvišiaičiais ar mansardiniais stogais namai. Būdingos plytų mūro ir medinės konstrukcijos, fasadų apkalimas medinėmis lentomis, langų apvadais. Sodybiniam užstatymui būdingas sklypo užstatymas mediniais ir mūriniais gyvenamosios ir ūkinės paskirties pastatais. Pastatai išdėstyti formuojant stačiakampį, dauglaidį ar trapecijos formos klemą, gyvenamąjį namą ilguoju fasadu išdėsdant palei gatvės liniją, atitraukiant nuo jos arba suformuojant sodybą sklypo gilumoje. Sodybose vyrauja: 1 a. su pastogėmis, ertikiais, mezoniniais ir dvišiaičiais stogais pastatai. Medinių konstrukcijų pastatams būdinga fasadų iš išorės apkalimas vertikaliai ar horizontaliai medinėmis lentomis, dekoravimas karnizinėmis lentomis, langų apvadais ir langinės, įprūdinės dvivėrės medinės durys iš gatvės pusės (išskirtinas sodybos Sodų g. Nr. 2 gyvenamasis namas, kuris orientuotas galiniu fasadu į gatvę; stogų danga sovietmečiu perdengta asbocementiniais lakštais, po XX a. vid. kito kai kurių pastatų išorė; -; TRP; IKONOGN Nr. 14, 19-38; FF Nr. 1.2-1.11, 2.1, 2.2, 2.5-2.25, 3.1-3.13, 4.2, 4.3, 4.5-4.12, 4.16, 4.18, 4.19, 5.2, 5.3, 6.1-6.4, 7.1-7.7; 2014 m.);

Университет

Исторический отдел

Киев

The following is a list of the names of the persons who have been
 elected to the office of Justice of the Peace for the year 1888.
 The names are given in alphabetical order of their surnames.
 The names of the persons who have been elected to the office of
 Justice of the Peace for the year 1888 are as follows:

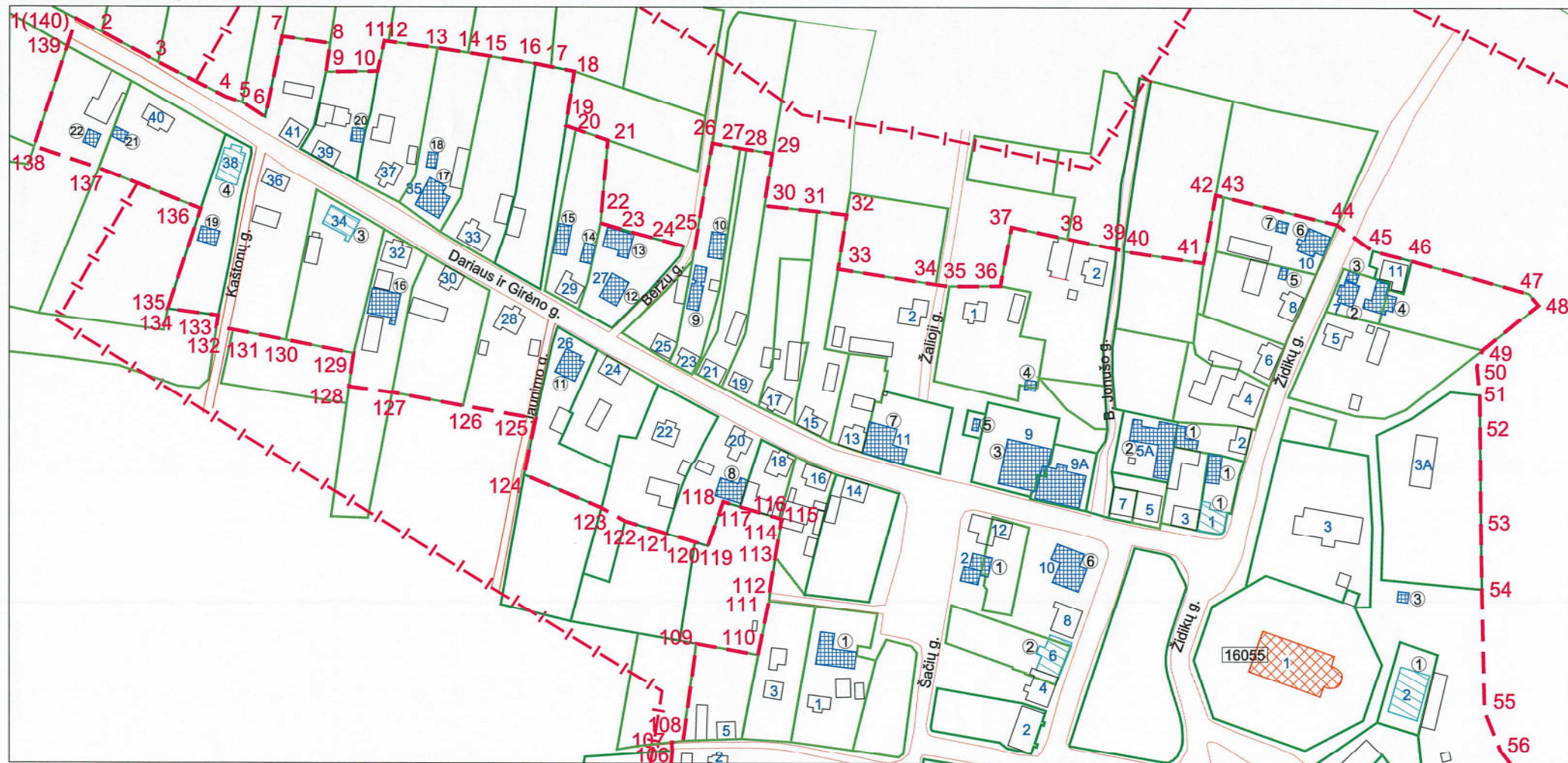
The enclosed are for the
 enclosed are for the
 enclosed are for the
 enclosed are for the

[illegible]

YLAKIŲ MIESTELIO ISTORINĖ DALIS (17083, UV 14)

APIBRĖŽTŲ TERITORIJOS RIBŲ PLANAS, 3 LAPAS. RIBOS, PLANO STRUKTŪRA, KULTŪROS PAVELDO OBJEKTAI IR KT.

Ylakių mstl., Ylakių sen., Skuodo r. sav.

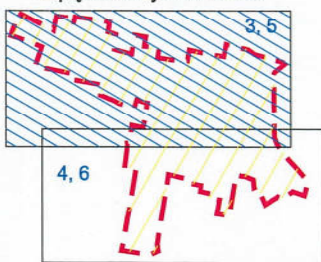
Sutartiniai ženklai:

- Nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtos teritorijos ribos
- Nustatytas nekilnojamosios kultūros vertybės vizualinės apsaugos pozonis
- Unikalus numeris
- Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apibrėžtos teritorijų ribos
- Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, kuriems apibrėžtos teritorijos ribos
- Nekilnojamojo kultūros paveldo objektai, kuriems neapibrėžtos teritorijos ribos
- Suformuotų kadastrinių sklypų ribos
- Teritorijoje esantys, vertingų savybių požymių turintys objektai
- Teritorijoje esantys kiti objektai
- Kultūros paveldo vietovės urbanistinės struktūros statinys
- 39 - Namų numeris

M 1 : 2 000 (viename cm - 20 m)

Nuoroda: Teritorijos vertingosios savybės ir kiti žymėjimai pateikti 7, 8 lapuose

Lapų išsidėstymo schema

KULTŪROS PAVELDO CENTRAS

Ylakių miestelio istorinės dalies
(17083, UV 14)
apibrėžtų teritorijos ribų plano projektas

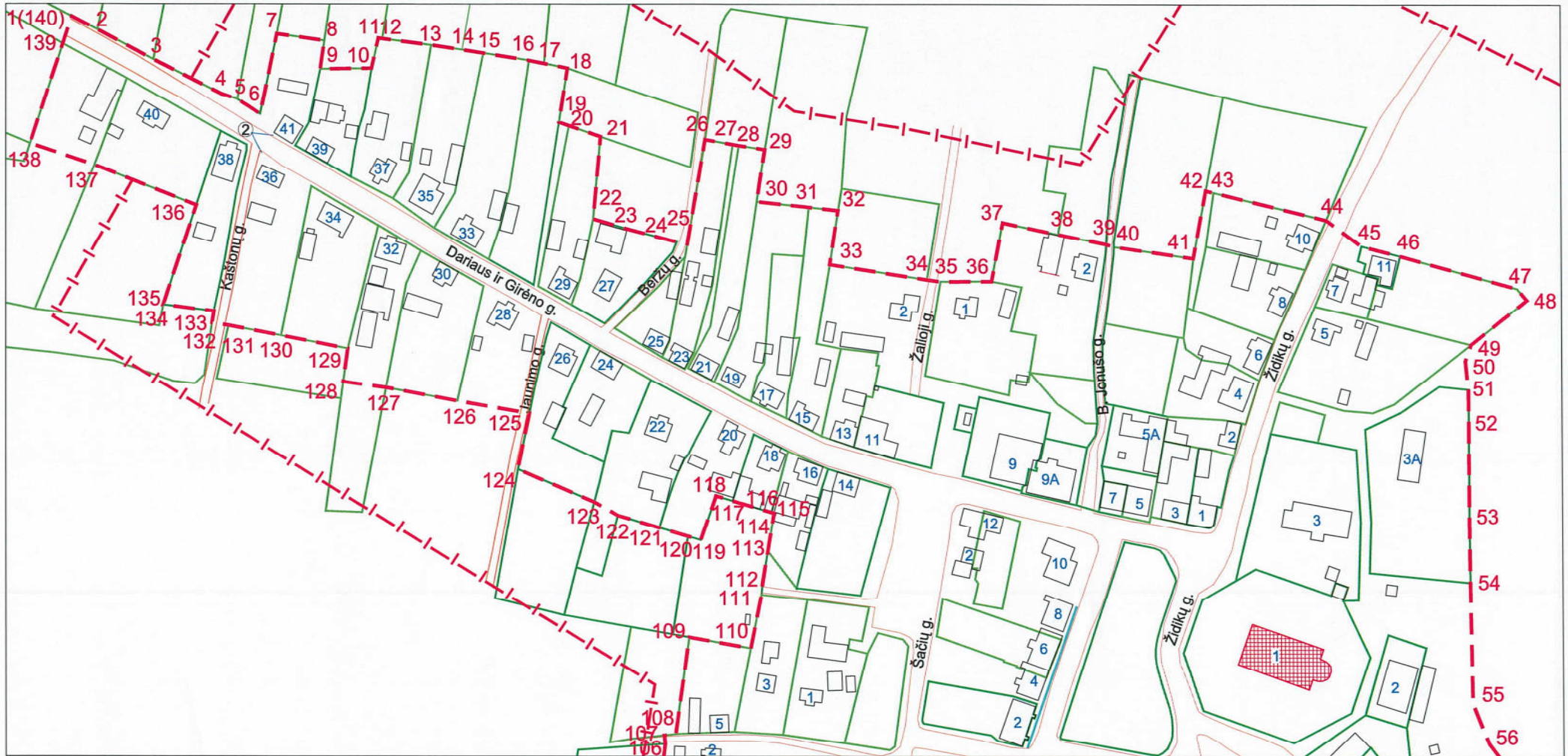
Teritorijos ribas ir vertingas savybes pažymėjo Duomenų skyriaus Statinių poskyrio paminklotvarkininkė		Viktorija Mačiulaitytė
Plano projektą sudarė Duomenų skyriaus Statinių poskyrio		
vyresn. paminklotvarkininkė		Asta Adomaitytė
Plano projektą patikrino Duomenų skyriaus Statinių poskyrio		
vedėja		Indrė Kačinskaitė
Plano projektą priėmė		
direktorius		Virgilijus Kačinskas

2014-05

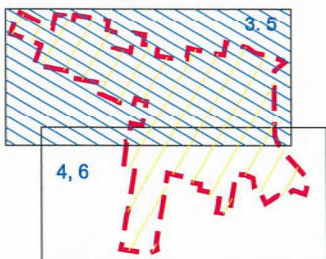
YLAKIŲ MIESTELIO ISTORINĖ DALIS (17083, UV 14)

APIBRĖŽTŲ TERITORIJOS RIBŲ PLANAS, 5 LAPAS. TŪRINĖS - ERDVINĖS STRUKTŪROS SANDARA IR KT.

Ylakių mstl., Ylakių sen., Skuodo r. sav.

Lapų išsidėstymo schema

Sutartiniai ženklai:

- Nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtos teritorijos ribos
- Nustatytas nekilnojamosios kultūros vertybės vizualinės apsaugos pozonis
- Suformuotų kadastrinių sklypų ribos
- Dominantės
- Kultūros paveldo vietovės urbanistinės struktūros statinys
- Gatvių užstatymo išsklotinės
- 39 - Namo numeris
- ② - Perspektiva

M 1 : 2 000 (viename cm - 20 m)

Nuoroda: Teritorijos vertingosios savybės ir kiti žymėjimai pateikti 7, 8 lapuose

KULTŪROS PAVELDO CENTRAS

Ylakių miestelio istorinės dalies
(17083, UV 14)

apibrėžtų teritorijos ribų plano projektas

Teritorijos ribas ir vertingas savybes pažymėjo Duomenų skyriaus Statinių poskyrio paminklotvarkininkė		Viktorija Mačiulaitytė
Plano projektą sudarė Duomenų skyriaus Statinių poskyrio vyresn. paminklotvarkininkė		Asta Adomaitytė
Plano projektą patikrino Duomenų skyriaus Statinių poskyrio vedėja		Indrė Kačinskaitė
Plano projektą priėmė direktorius		Virgilijus Kačinskas

2014-10-20

Pastatas Sedos g. 2 Ylakiuose. Teritorijoje esantis vertingų savybių požymių turintis objektas

